

Nova Pravda

GLASILO NARODNO-SOCIJALISTIČNE STRANKE.

Uredništvo:

Ljubljana, Stari trg št. 19. Telefon št. 359.

Izhaja dnevno

Posamezna številka velja 1 krono

Upravništvo: Ljubljana, Gradisce 7, levo. T. 77.

Naročnina: Mesečno 12 K. Inzerati po dogovoru.

»Poštenjak« dr. Brezigar — kandidat JDS!

Svojim očem nisem hotel verjeti, ko sem čital, da kandidira JDS na Štajerskem mestu odstopivšega dr. Gregorina — dr. Milka Brezigarja; mesto »starega idealista« — mladega materialista in cinika. Ali so Slovenci res že tako pokvarjeni, da jim sme JDS nuditi tako kandidaturu, ali pa so tako hitro pozabili, kdo je ta dr. Brezigar?

Kandidatura dr. Brezigarja je najnemoralnejši čin v vsej, neravno prečedni volilni borbi na Slovenskem in greh bi bilo, ako bi jo javnost molče sprejela.

Med vojno si je znal dr. Brezigar z znano svojo priljubljenostjo in potuhjenostjo pridobiti protekcijo nekega zelo visokega slovenskega uradnika na Dunaju, ki mu je preskrbel mesto v žitni centrali na Dunaju in ga tako obvaroval službe na fronti.

Značajni dr. Brezigar se je izkazal hvaležnim za to protekcijo s tem, da je v žitni centrali kradel nerazdeljene izkaznice za moko in jih s pomočjo St. M. prodajal po leopoldstadtskih kavarnah gališkemu verižniku-ž.dom.

Ko so prišli Brezigarjevimi malverzacijam in mahinacijam na sled, so zaprli njega in njegovena vrednega pomočnika. V dunajskih slovenskih krogih se je mislilo, da gre za politično preganjanje; kmalu pa se je zaznalo resnično, namreč da gre za prav grdo uradno poneverjenje, za tatvino in veriženje. Preiskava je spravila tako jasne dokaze o krivdi onih »mučnikov« na dan, da je državno pravništvo proti Brezigarju in tovarišem vložilo obtožnico in zahtevalo javno obravnavo.

Na veliko srečo naših junakov pa je med tem prišel prevrat in — dr. Brezigar se je vrnil kot »narodni mučenik« v domovino. Da, še več! Spretnost, ki jo je dr. Brezigar pokazal v onih »finančnih operacijah«, mu je v krogu njegovih vrednih prijateljev pridobila sloves finančnega veleuma in mu odprla celo vrata začasnega predstavnitva. Prevrat je bil prevrnil ne samo politične razmere, temveč tudi etične pojme. »Afero« dr. Brezigarja na Dunaju so prikazali lahkoverni slovenski javnosti kot politično, kot preganjanje jugoslovenskega politika in dr. Brezigar je lahko nemoteno nastopal kot eden prvih jugoslovanskih finančnih strokovnjakov.

Da ni bila dunajska »afera« znana širši slovenski javnosti, temu se ni čuditi; da je pa ta javnost tako hitro pozabila pogubonosno »strokovno« delo dr. Brezigarja, to je zelo slabo spričevalo za resnost naših političnih in gospodarskih krogov.

Dr. Brezigar je bil namreč tisti, ki je z največjo vnemo in »znanstveno« temeljitostjo dokazoval, da bi trebalo ves pri nas se nahajajoči avstrijski denar kot valuto naših sovražnikov uničiti in da se le iz posebne milosti ima konvertirati z dinarjem v razmerju 1 : 10. Finančni veleum dr. Brezigar ni namreč pomislil, da denar, katerekoli proveniencije, ako je moja last, ni več sovražen, temveč moj denar, da se torej z uničenjem v naši posesti se nahajajočega avstrijskega denarja uničuje velik del naše narodne imovine. Po teoriji dr. Brezigarja bi bili morali zavezniki vse nemške in avstrijske trgovske ladje in druge zaplenjene stvari kot

sovražno last uničiti, kar se pa seveda ni zgodilo.

Istotako je dr. Brezigar zastopal stališče, da naša država nima prevzeti na naših tleh se nahajajoče vojno posojilo, kar so Čehi glede svoje posesti že zdavnaj storili, ker z nepriznanjem ne bi se kaznovalo Avstrijo, temveč naše občine, naše denarne zavode, naše pupile, našo »Slovensko Matco«, ki so po največjem delu proti svoji volji ali celo brez svojega znanja (pupili, »Matica Slovenska«) podpisovali vojna posojila.

Srbskim finančnim krogom so seveda Brezigarjeve teorije zelo ugajale in iste so pripomogle do znane pogubne rešitve valutnega problema 1 : 4.

Naš dopis bi preveč narasel, ako bi hoteli našteti še druge Brezigarjeve »zasluge« na finančnem polju. Za naše narodno gospodarstvo so vse bile — strup, v čemur se strinjajo danes vsi naši gospodarski krogi.

Brezigarjeva domišljavost pa je rasla od dneva do dneva in ga pripravila do tega, da je hotel on — najnesrečnejši diletant v vseh znanstvenih vprašanjih — stopiti s predrzno ного v svetišče naše nove univerze v Ljubljani: vložil je prošnjo za profesuro.

Doživeli bi bili kmalu neverjetni škandal, da taka »kapaciteta« in »značaj« postane učitelj naše akademske mladine. Na srečo se je profesorski zbor spomnil dunajske »afere« in sklenil, da zaprosi dunajsko kazensko sodišče, naj pošlje Brezigarjeve kazenske spise na pregled. Ko je dr. Brezigar to izvedel, mu je prešel ves apetit, umaknil je svojo prošnjo in — naši univerzi je bil prihranjen atentat na njen ugled.

Stranka dr. Tavčarja in dr. Kukovca pa sprejema sedaj tega »uglednega« jugoslovenskega politika in finančnega veleuma med svoje kandidate in profanira ne samo sebe, temveč tudi idejo osvobojenja neodrešene domovine, hoteč tega človeka prikazati kot kandidata beguncev in vrednega namestnika našega dr. Gregorina.

Nič ne more huje karakterizirati moralno propalost te stranke nego ta sklep. Kdor si je ohranil še kolikšaj moralnega čuta, bo znal, kaj mu je storiti dne 28. t. m. Obrnil bo za vedno hrbet tej stranki, ki nam je s svojimi domišljavimi diletanti »poštenjaki« povzročila že toliko gorja ter bo glasoval za moralno čisto stranko narodnih socializmov. — Maribor, dne 20. novembra 1920. — Begunec.

Toliko v odgovor »Jutru« in »Slov. Narodu«, ki sta tako predrzna, da si upata trditi, da je bila predčerajšna notica o »poštenjaku« dr. Brezigarju zlagana, da si gospodje okrog teh listov o celi aferi ravno tako dobro poučeni, kot mi in o resnici naše trditve ravno tako trdno prepričani kot mi. Njih očitanje »podle laži« in »umazanega volilnega sredstva« jim ne bo prav nič pomagalo — gospodje tu so dejstva in na to odgovorite. Da smo pa prišli s to afero šele sedaj v javnost, je vzrok ta, da imamo navado preskrbeti si vse dokaze, predno izrečemo tako težko javno obtožbo in ne kot to dela »Jutro« in »Sl. Narod«, ki objavljata najtežje obtož-

be na naše kandidate zgolj iz strankarske umazanosti, ne da bi imela zato v rokah najmanjše dokaze. Sicer si pa od JDS ne bomo pustili predpiso-

vati časa, kdaj da bomo objavljali njihove skrajno neljube jim umazanosti. — Naše uredništvo Vam je seveda tu di za osebni odgovor na razpolago!

Kdo bo volil narodno socialistično stranko?

Kdor je za izvedbo agrarne reforme, kdor je proti klerikalcem, kdor je proti kapitalističnemu zakonu o »redu in radu«, kdor hoče manifestirati za naše Primorje in Koroško, kdor je proti kapitalizmu, kdor je proti draginji, kdor je proti korupciji izvozničarjem in verižnikom, kdor spada med neposedujoče,

kdor je proti današnji blazni carinski politiki, kdor je za konsolidacijo države, kdor je proti izkoriščevalcem ljudstva, kdor je proti avstrijskantom in petoliznikom Habsburga, kdor je za pravično ureditev valute, kdor je socialist, kdor ljubi svoj narod, kdor je za poštenje našega javnega življenja in za srečnejšo bodočnost našega naroda,

bo vsak volil narodno socialistično stranko.

Od kod denar?

Neštetokrat smo imeli že priliko, razkrinkati laži naših nasprotnikov, izmed katerih se na polju laži in obrekovanja najbolj odlikujejo JDSarji. Kaj komunisti, kaj socialpatriote, še celo klerikalci niso tej mogočni državotvorni stranki tako nevarni, kot ta preklicana stranka malkontentov in zgarjarjev. Nas to priznanje le veselji, saj je to jasn dokaz, da smo zgarjarji našim ljubim JDSarjem, ki so mislili da se bodo še nadaljne dve leti redili in pasli na krvavih žuljih delavskega ljudstva, poštono zmešali štrono. Zato tak vik in krik v taboru jeguljastega »Morgensterna« in očeta »Naroda« ter vlačugarske hčerke »Domovine«.

V naprej že lahko trdimo, da bodo ti svetli elementi zadnje dni skušali z najnesramnejšimi lažmi blatiti naše kandidate in našo stranko. Ker jih silno bode naš mogočen nastop, in ker vedo, da je to v zvezi z denarnimi žrtvami tuhtajo na vse strani, odkod denar?! Ker so se sami prepričali, da se njim nismo hoteli prodati, za en milijon SHS kron, bodo še tekom tega tedna pisali po vseh ljubljanskih oglih, da nas je kupil »Impex« vsaj za dva milijona SHS kron, če ne se za več. Če bi bili klerikalci dali 3 milijone bi seveda šli nar. socialisti k njim.

Naš odgovor je kratek: mi ne maramo ne klerikalnih ne liberalnih milijonov, kajti ti milijoni so ukradeni iz ljudskih žepov, ti milijoni so Judeževi srebreniki — morda celo za naše solčno Primorje! Ti milijoni Vam bodo

prinesli dne 28. nov. obrestne številke, kakor jih zaslužite! — Mi nimamo milijonov, imamo pač nekaj kronic, ki smo jih sami odtrgali od ust. V nas pa je čila volja in mlada moč in ta premore toliko in več, kot vsi priverženi milijoni. Da bo vsem jasno in očitno, odkod imamo nar. socialisti teh nekaj kron, da se moremo uspešno udeleževati volilne borbe, prinašamo po obliki in vsebini dobesedno obveznico št. 76 ki se glasi sledeče:

Obveznica Narodno-socialistični št. 76. sklad.

Načelstvu nar. social. stranke v Ljubljani.

Podpisani (ime) Rupnik Franjo stan: strojevodja bivališče: . . . . .

se zavežujem, da vplačam tekom let 1920, 21, 22 v mesečnih obrokih 1000 K beri entisoč kron za nar. soc. sklad.

Odtod naš denar, gospoda! Od naših ust, od naših prihrankov iz neomajne vere v naša načela iz najglobljega prepričanja za našo stvar! Odtod naša moč in naša samozavest. Naš razmah in naš pokret je sad te trdne volje do dela in uspeha!

Somišljeniki, Vaš odgovor na vsa natolcevanja in brezstidne laži potaplja-joče se JDS bodi obveznica! S tem jim zamašimo usta za vedno! Naša moč — njih poguba in srečna bodočnost domovine.

Somišljeniki!

Volitec je vsak jugoslovanski državljan, ki je dopolnil 21 leto in je vpisan v volilni imenik.

Za volitev se ne razpošiljajo nobene legitimacije, kakor je bilo dosedej običajno.

Vsak naj torej pride brez vsakega obvestila na volišče, kjer je vpisan v volilni imenik. Tam naj komisiji pove svoje ime, poklic in stanovanje. Vsak naj vzame s seboj domovni ali krstni list, ali delavsko knjigo, potni ali orožni list, sploh kakršnokoli uradno legitimacijo, da izkaže svoje identiteto, ako bi to zahtevala komisija.

Kroglico naj izpusti v volilno skrinjico s modro (plavo) listo. Za vse naše somišljenike obstoja volilna dolžnost.

Somišljeniki! V četrtek ob 8 uri vsi na shod v Union

Dr. Gosar obtožen — veleizdaje.

K aferi dr. Gosaria piše »Jutro«: Ze delj časa se je po Ljubljani govorilo, da je zagrešil bivši poveljnik dr. Gosar, ko se je nahajal kot oficir v Rusiji dejanja, ki so v ostrem nasprotstvu z najprimitivnejšimi dolžnostmi narodnega človeka.

Kakor smo izvedeli, je stopila ta mučna afeta v aktualen štadij. Preiskava, ki jo je vršilo najprej vojaško, potem pa civilno kazensko sodišče je zaključena in zadeva je v rokah državnega pravdnštva.

O aferi smo zvedeli isledeče:

Tik pred prevratom se je leta 1918. v Ukrajini uprl 97. pešpolk in iztopil iz zveze avstro-ogrske armade. Pozneje so se uprli tudi vsi drugi polki, razlika pa je bila v tem, da je nastal pri vseh drugih polkih potem popoln nered in so brez vsakega vodstva tudi valili proti zapadu. 97. pešpolk se je proglasil za sestavni del jugoslovanske armade; nekaj požrtvovalnih in odločnih slovenskih oficirjev ga je dobro organiziralo in hotelo potem pripeljati v domovino v popolnem redu.

Polk se je zbral v Tiraspolu ob Dnjestrju na rumunski meji in odtod se je poveljnik polka brzojavno obrnil na srbsko diplomatično misijo v Jakiju, kateri je poročal o uporih in izrazil mnenje, da se Slovenci gotovo združijo s Srbijo, ako se to še ni zgodilo in da je ne samo pravica, temveč tudi dolžnost srbske vojne uprave, da prevzame skrb za ta jugoslovanski polk. Kmalu za tem je prišel iz Zasija v Besarabsko mesto Benderi na nasprotnem bregu Dnjestra srbski polkovnik in vojni minister — Stevan Hadžić, kateremu je predložil polkovni poveljnik deputacijo oficirjev in moštva bivšega 97. pešpolka. Hadžić je pri tej priliki izjavil, da se je Jugoslavija že ujediniła in da je ujediničena tudi jugoslovanska armada. Poveljniku polka je dal g. Hadžić primerna navodila za nadaljnje postopanje in bivši 97. pešpolk je postal s tem sestavni del jugoslovanske armade, katero spremembo je polk tudi sprejel.

Na podlagi navodil polkovnika Hadžića je odšel potem polkovni po-

veljnik nadporočnik Milan Plut v Odeso, kjer je našel srbskega podpolkovnika Radoslava Živkovića in mu — kot starejšemu častniku — izročil polkovno poveljstvo, on je pa ostal njegov pomočnik in zastopnik v poveljstvu. Tudi to spremembo je polk soglasno odobril in s tem pokazal, da e zaveda tega, da je sestavni del jugoslovanske armade. Častniki so odstranili avstrijske odznake in jih zamenjali s srbskimi, moštvo je dobilo srbske šajkače in je veselo odložilo avstrijske kape.

Proti temu so skovali zaroto poročnik dr. Gosar in še nekateri klerikalni oficirji, ki so se že pri uporih zadržali popolnoma pasivno. Ti avstrijskanti so najprej na tihoma hujskali moštvo, ko so se pa čutili dovolj močne, so nastopili pod Gosarjevim vodstvom javno in odkrito proti poveljniku polka in njegovemu pomočniku s čisto boljševisko motivacijo, češ, mi nismo več vojaki, temveč civiliti; odložimo orožje in pojdemo domov!

In tako se je zgodilo. Moštvo je rajše polušalo dr. Gosarja kot polkovnika Živkovića, njegovega pomočnika in druge razsodne ljudi in dr. Gosar je prodal Petljurovcem vse orožje, polkovno blagajno, konje in vozove in provijant za kaka dva meseca — v skupni vrednosti okolu 5 milijonov predvojnih kron — zato, da so prepegljali polk po železnici do ogrske meje!

S tem je dr. Gosar zakrivil zločin nad domovino, izdajstvo nad Jugoslavijo in podpikovnik Živkoviću, kot poveljniku polka ni preostalo drugega kot poročati o vsem vojnemu ministru, to je pa izročilo zadevo vojnemu sodišču, da onodi dr. Gosarja zaradi izdaje in upora.

Vojno sodišče je zadevo tudi preiskovalo in zaslišalo pomočnika poveljnika polka, ki je, seveda v polnem obsegu potrdil vse trditve polkovnega poveljnika. Ker se pa dr. Gosar ne nahaja več pri vojaki, je vojni sodišče izročilo zadevo deželnemu sodišču v Ljubljani, da ono pokliče dr. Gosarja na odgovor za njegovo izdajasko postopanje.

kratski doktorji, Vaše zasluge za uradništvo in v teh vaših dejanjih se zrcali Vaša naklonjenost za ta danes najbolj bedni sloj. In Vi se še drznete pozivljati uradništvo, katerega niste v njegovi bedi nikoli hoteli poznati in priznavati, danes, da naj ostane v Vaši stranki, voli Vaše kandidate, to se pravi, pomaga do zmage onim, ki ga izkoriščajo. In Vi si upate to, kar ste zakrivil v

svoji kratkovidnosti in ošabnosti Vi in Vaši somišljeniki sami nad uradništvom, zvaliti sedaj na narodno-socialistično stranko!? Res, prav doktorsko demokratska nesramnost! Toda to se Van ne bo posrečilo. Uradništvo Vas pozna zadosti dobro in 28. novembra bo obračunalo z Vami in volilo one, ki jih Vi danes blatite — narodno-socialistično stranko.

Begunci, ne pozabite, da je edino JDS preprečila kandidato dr. Rybara in dr. Gregorina in da je edino JDS kriva, da bodo begunci brez zastopnika v konstituenti!

»Ni škoda, če ga ustrelje . . .«

(Javna izjava odvetnika dr. I. C.

Oblaka.)

„Večerni list“ me je infamno napadel ob priliki poročila o razpravi proti g. Rezi Peganovi ter mi kradel mojo neomadeževano čast in sicer za to, ker sem si usodil razkrinkati njegovo moža, ki se ima zahvaliti samo danim razmeram, da njegova zadeva še ni dokončno rešena in da začasno še v kalnem ribari.

Vložil sem tožbo proti uredniku „Večernega Lista“, pa tudi proti dr. Peganu in njegovim ženi ter Peganovemu koncipijentu, ki ni bil toliko možat, da bi bil v „Večernem Listu“ kot njegov zagovornik poročano žalitev pred sodiščem možato izrekel — kar je kot priča potrdil moj čislani zastopnik g. dr. Tekavčič.

Sedaj je vsa obtožena ta družba zlezla pod klop in nihče noče prevzeti odgovornosti za to infamno dejanje — kar je znana metoda. Z ozirom na to postopanje sem prisiljen stopiti v javnost ter izjaviti pred njo, da je ta Pegan vojaškemu avditorju na bestijalen način izdal in očnil nedolžno žrtev kmeta Brenceta, ki je bil ustreljen leta 1915. na Suhem bazarju. To sem hotel dokazati pred poroto, da bi ista sodila, ali je bil očitak „Večernega Lista“ in Peganove družbe meni nasproti upravičen — to se hoče preprečiti.

Z ozirom na to nevedno zadržanje imenujem javno tega Pegana in vsakega, ki bi se ne sramoval po tem razkritju še njega štiti, za brezčastnega človeka in pozivljam tega Pegana in vse, ki se čutijo s tem prizadete, da vložijo proti meni tožbo ter mi dajo priliko doprinesiti dokaz resnice za to svojo premišljeno izjavo, za katero prevzamem vse kazensko in tudi — kar je glavno — moralno odgovornost pred svojo vestjo.

V položaju smem povedati javnosti, da more dotični stotnik avditor pod prisego potrditi, da se je videlo njemu kot poštenemu človeku govorjenje Peganovo, ker je izdajal proti stanovski prisegi njemu izročeno ubogo žrtev s cinično pripombo, da ga ni škoda, da ga ustrelje — tako strašno, da ga je zabele v dno duše, ko je videl, da je mogoče, da slovenski človek in vrhutega odvetnik na tak bestijalen način izdaja slovenskega človeka „kmeta-trpina“, očeta 7 otrok, prav tako, kakor se ni ženirala ista moralna propalica diktirati županu Vehovcu ovadbo proti svojemu in mojemu sošolcu in prijatelju — notarju Carlju. Kot odvetnik, torej jurist — izvedenec, ki pozna razmere, je diktiral in s tem potrdil brezvestno laž, da je notarrijat v Žužemberku nepotreben, zgolj iz hudobije, da spravi notarja k vojakom in s tem eventualno v smrt. V očigled temu si drzne očitati gotova gospoda meni v „Večernem Listu“, da sem ja z — čujte — ja z hotel uni-

čiti sijajno situiranemu Peganu eksistenco, dočim je le on uničeval eksistenco dvema nepremožnima družinskima očetoma Carlju in Brencetu.

Nimam izraza, da bi to impertinenco primerno zavrnil.

Smatram vsakega svojega tovariša in vsakega pravnika in bodisi sodnika ali notarja, ki v sprčo Carljevega slučaja še osebno občuje s Peganom, za brezčastnega človeka.

Sedaj skuša ta človek, ki je našel zaščite pri „Večernem Listu“, zavieči celo zadevo in računa na pomoč v Zagrebu, da bi tam njemu na ljubo dali klobuto slovenski sodniki celemu uglednemu slovenskemu odvetniškemu stanu ter ga odtegnili tistemu disciplinarnemu foru, ki je poklican ga soditi. Imenujem vsakega posebej javno in zavestno brezčastnega človeka, ki bi mu nutil tukaj svojo roko.

Obenem izjavljam, da čutim v sebi energije in čuta za narodno čast in pravico dovolj, da jamčim, da bo zadevo izvedela do najskrajnejših detajlov vsa naša bratska Hrvatska in Srbska, pa naj bo to v Zagrebu, Beogradu ali — Splitu, in tudi češka javnost do zadnje vasi, ker smatram za svojo narodno dolžnost, da ne obleži ta sramota na celem našem narodu, da, na celi naši državi, da bi smela taka propalica ončščati in onadeževati nas vse.

Naj tudi izvedo, kdo je njegov prostovoljni zagovornik, naj izve vsebino tistega govora ob kandelabru pred deželnim dvorcem ob vojni napovedi Srbije in tudi dotičnega, ki je hotel v prilog tega človeka po krivem pričati, naj izve, kdo je čutil potrebo obiskovati „krvavega psa“ Boublika.

Tudi se bo skrbelo za to, da izve o tej zadevi cel naš parlament in najvišje mesto v državi o vseh detanjih, za to jamčim svojemu narodu z vsemi svojimi silami in tudi s svojo častjo.

Dokler mi „Večerni List“ ne da zadoščenja za tisto infamno poročilo, in dokler ne izjavi, da ni mara s Peganom niti z Vehovcem nobenega stika, da jih obsoja, ter izključuje iz svojih vrst, smatram, da se gospodje pri stranki identificirajo s tem človekom in si lahko sami nadenejo naslov, ki jim gre.

To je obenem moj odgovor na impertinentni napad v „Slovenec“ na mojo osebo z ozirom na moj v „Slov. Narodu“ objavljeni članek „Narodni heroizem in mi“, ki sem ga spisal iz globokega svojega prepričanja in s čisto mislijo pokazati slabosti nas vseh in hotel pripomoči s tem, da se dvigne naš narodni ponos in naša čast in z njim tudi naša — nizka javna morala. Tista morala in ponos, ki bi morala onemogočati formalno substitucijo največjega narodnega zločinca Šusteršiča, na podlagi katere je vpisan kot — jugoslovanski odvetnik v beli Ljubljani.

Demokratskim doktorjem v odgovor.

Demokratske doktorje silno boli, da jim stanovsko zavedno uradništvo obrača hrbet. Ker vidijo, da tudi snubenje njihovega ministra dr. Kukovca na shodu uradništva ni imelo uspeha, hočejo sedaj svojo jezo ohladiti z zabavljanjem, doktorskim zavijanjem in podtikanjem svojih lastnih napak narodno-socialistični stranki. V svojem »lajbžurnalu« Jutru z dne 21. t. m. so v članku »Proč z demagogijo!« nagromadili na račun narodno-socialistične stranke kar cele kupe podtikanj in samohvale za JDSarje, ki so po njihovem mnenju baje toliko dobrega storili za uradništvo. Če si te dobrote JDSarjev za uradništvo natančneje ogledamo, vidimo, da so ti prijatelji uradništva res nastavili po svojih bankah in industrijskih podjetjih na vodilna mesta kopico svojih doktorjev — nestrokovnjakov. S tem so previdno zaprli pot na ta mesta dolgoletnim uradnikom strokovnjakom, ki imajo čast, da garajo za nižjo plačo in s svojo strokovno znanostjo podpirajo nezmožne doktorje. S to potezo so JDSarji prokleto malo storili za ostalo neakademsko uradništvo, ki res ne ve, zakaj naj bi bilo pač JDSarjem hvaležno.

Druga zasluga JDSarjev je ta, da so vpeljali in da vzdržujejo po vseh onih podjetjih, v katerih upravah odločujejo, najhujši absolutizem, birokratizem in terorizem, da se pri sprejemu in napredovanju dosledno prezira strokovno znanje in službena sposobnost, upošteva pa se obraz, sorodstvo in politično delovanje in naziranje uslužbenca, odnosno njegovega sorodnika. To je dejstvo katerega vsi demokratski doktorji z vso svojo spretnostjo v zavijanju resnice ne morejo utajiti. Posledica tega njihovega sistema je, da so med uradništvom zatrti vsako stremljenje do strokovne izobrazbe in njene izpopolnitve, da so

uradništvo desinteresirali za uspeh podjetja in zasejali med njega najhujšo demoralizacijo. To je ena največjih zaslug JDSarjev za uradništvo in indirektno tudi za državo.

Demokratski doktorji podtikajo narodno-socialistični stranki, da ruši stanovske organizacije. Dejstvo pa je, da je JDS ona, katera je dosedaj še vedno zavzemala najodločnejše stališče proti stanovskim organizacijam uradništva in delavstva. Ta stranka kapitalistov je edina, ki je dosledno prezirala organizacijo zasebnega uradništva Slovenije. Njeni pripadniki se bili, ki so na vpludne prošnje te organizacije odgovarjali v najbolj absolutističnem tonu (dr. Tavčar — Narodna tiskarna), pretili funkcionarjem s tožbo itd. Njeni najvplivnejši pristaši so bili, ki so hoteli društvo zasebnega uradništva zatreti že v povoju in ko se jim to ni posrečilo, so ga z največjo brezobzirnostjo preganjali in se znašali nad onimi svojimi uslužbenci, ki so bili slučajno funkcionarji uradniške organizacije. Ravno tako je res, de so se plačani agitatorji te stranke polastili glasila Osrednje zveze javnih nameščencev in vpokojencev v Ljubljani, »Našega glasu«, ter ga izrabljajo sedaj v politično-agitatorske namene za JDS, ki hoče to organizacijo s tem razbiti. Ta zadeva je prišla že tako daleč, da je moral proti zlorabi glasila v politične namene nastopiti celo kandidat profesor Reisner v »Našem glasu« z dne 11. t. m., ker se boji, da bi vsled razbitja te organizacije ne imel kot poslanec strankarske zaslombe.

Dejstvo je nadalje, da je ob priliki demonstrativne triurne stavke javnih nastavljenecv v svrhu izposlovanja draginskih doklad razpustil zagrebški podban-demokrat »Savez javnih nameštenika v Zagrebu« in dal pozapreti nekatere funkcionarje. To so, demo-

Somišljeniki!

Od Vas je odvisno, ali ostane „Nova Pravda“ še naprej dnevnik. Plačajte naročnino! Pridobivajte nove naročnike! — Kraljevine organizacije, razširjajte naš edini list!

Za to svojo čisto misel sem prejel plačilo v obliki impertinentnega pamfleta na mojo osebo z razmotrivanjem o „spečem heroizmu“ in „tihem heroizmu“ ter „grešnih mislih in grešnem namenu poniževati svoj narod in kmeta-trpina“, ki ga ponižujejo le oni s ščitenjem takih ljudi, kakor sta Vehovc in Pegan.

Mislil si lahko, kdo tiči za tem napadom in dotični si bodo zapomnili, kdaj so me napadli na način, kakor napade izza plota umazan cestni postop

pač človeka, ki si je drznil staviti svoje skromne moči brez iskanja osebne koristi v službo narodovo, mirno idočega, brez strankarskih strasti v srcu z mirno vestjo in čistih rok po ravni cesti.

To svojo izjavo sem poslal vsem listom, o katerih vem, da jo bodo sprejeli.

Ljubljana, dne 22. nov. 1920.

Dr. Josip Ciril Oblak,
odvetnik in predsednik Gosposvet-
skega Zvona.

Kako lažejo demokrati!

Ker naši nasprotniki ne morejo popolnoma ničesar oporekati našemu programu in našemu političnemu delovanju, besno napadajo osebe naših kandidatov. Posebno se v lažeh in hinavskem — sicer le klerikalnem lastnem — zavijanju odlikuje JDSarsko časopisje, dasiravno bi ravno ta morala z ozirom na kandidaturu dr. Brezigerja molčati kot grob. Mi prejemo dan za dnem popravke, ki pa jih — naj nam tov. kandidati oprostite — nismo mogli vsled pomanjkanja prostora objavljati. Poleg tega smo pa mnenja, da mora v današnji volilni borbi zmagati ideja in ne osebe. — Blatenju JDSarskih listov pa itak noben trezno misleč človek ne veruje več.

Samo da dokažemo občinstvu, kako lažejo, prinašamo danes izvleček dveh takih popravkov in sicer od tov. Jože Ravnika, kandidata za kranjsko in tov. Blaža Zupanca, kandidata za štajersko volilno okrožje. Ravnik nam piše med drugim: »Nerad se spuščam v osebni boj. Ker pa sem bil od JDS napaden, smatram za potrebno, da izpregovorim nekaj besed v svojo obrambo. »Slov. Narod« števil 265 z 19. novembra piše, da so jeseniški narodni socialisti zelo nezadovoljni, da sem zmagal nad Janko Ravnikom. To je enostavna laž! Niti jaz niti tov. Janko Ravnik se nisva potegovala za kandidaturu in ravno jaz sem bil oni, ki sem tov. Janko Ravnika predlagal na sestanku NSS za kandidata. Poznejšega sestanka, ki sem bil na njem izbran za kandidata, se sploh nisem udeležil, torej so me narodni socialisti — tovariši izbrali za kandidata v moji nenavzočnosti. Kako more torej »Narod« govoriti o nezadovoljstvu in »zmagi«. — Predbaciva se mi, da sem »krokar«. Tovariši delavci lahko po tem sodijo, kako resnicoljubni so JDSarji. Krokajo pri današnji draginji pač lahko debeli kapitalisti JDSarji — mi delavci si s težavo prislužimo komaj dnevni kruh.

H koncu pa stavim samo še eno vprašanje na gospodo JDSarsko: Kaj pa sem bil od l. 1904 do l. 1914. Ali me niste takrat sami imenovali dobrega narodnjaka in poštenega, treznega in preudarnega človeka? Da, da, gospodje, takrat sem trobil v vaš rog in hodil za vas v žerjavico po kostanj — sedaj pa, ko so se mi odprle oči in sem pristopil k čisti in delavni NSS, sem se pa naenkrat spremenil v »krokarja«. — Jože Ravnik, delavec.

Tov. Blaž Zupanc pa nam piše:

»Jutro« z dne 21. nov. števil 79, me v svoji notici nesramno obrekuje, kakor smo tega bili doslej vajeni le pri klerikalcih. Meni, ki sem popolnoma čist v svojem političnem in družinskem življenju, očitajo mavrično preteklost. Očitajo mi, da sem bil v Beljaku član nemškonalcijskega društva, kar je infamna laž »Jutra«, vredna liberalnih voditeljev. V Beljaku sem bil član slovenskega omizja in ustanovil sem tam slovensko pevsko in izobraževalno društvo »Dobrač«, čigar predsednik sem bil do svojega odhoda. Vsled mojega narodnega delovanja je »Villach. Zeitung« pričela hujskati nemško občinstvo in moral sem oditi iz Beljaka. Podla laž »Jutra« je, ko trdi da sem bil po svojem prihodu v Laško član SLS, ki takrat na Štajerskem sploh še obstojala ni in katere član tudi pozneje nisem nikdar bil. Če mi »Jutro« očita, da sem se pozneje vsilil v JDS, moram odgovoriti, da sem bil od l. 1907 član NSS in ostal član stranke tudi po izpremembi imena v JDS, da pa sem iz stranke izstopil, ker sem videl v njej le stranko političnih lenuhov in koristolovcev, od katerih mi, kot organizatorju obrtniškega stanu ni bilo mogoče za obrtnike nikdar ničesar doseči. Jutrova laž je tudi, da sem sodeloval pri SKS, pri kateri tudi nisem nikdar moledoval niti bil kdaj njen član. K NSS se nisem »končno zatekel«, temveč sem vstopil v nar. soc. stranko in sprejel kandidaturu na njeni listi na poziv tovarišev obrtnikov, ki so spoznali, da bo zanemarjenemu obrtniškem stanu čista in poštena NSS pomagala v njegovih težkočah. Nesramna laž je trditev »Jutra«, da sem delal med vojno ženicam prošnje za vojaško podporo in da sem v dveh slučajih računil 800—800 kron, res je pa, da sem kot član deželne podporne komisije marsikateri ženici pripomogel do znatne podpore, ne da bi prejel zato kedaj le en sam vinar. Nesramna laž »Jutra« je, da sem kot blagajnik obrtniške organizacije za Laški okraj izgubil priloge o blagajniških izdatkih, ker sploh nisem bil nikdar blagajnik kake take organizacije. Ni res, da mi je vojna prinesla toliko, da sem si kupil pod Humom vilo, pač pa sem si kupil za K 3.000 majhno hišico in mislim, da mi ne bo noben pošten človek nevoščljiv, če sem si tekom 16 let svojega obratovanja pridelal to »velikansko« premoženje. — Blaž Zupanc, brivski mojster v Laškem.

Proč z demagogi.

Ker se ne strinjamo z izmozgavanjem našega naroda s strani raznih bankirjev, fabrikantov, veleposestnikov in vojnih oderuhov, katerih izraziti zastopniki so demokorati, nam očitajo, da hujskamo. Ker se borimo proti liberalnemu žepu, pravijo, da smo nasprotniki edinstva. Nezavednim masam, ki jih je žalibog še precej, hočejo natvesti, da vsak, ki se dotakne njihovega nenasičnega žrela, dela proti državi. Kakor da bi tvorili Jugoslavijo sami liberalni kapitalisti, takozvani sol Jugoslavije, kakor se sami imenujejo. Nekaj je pa vendar resnice na tem: V Jugoslaviji vlada kapitalistična kasta, ki pije narodno kri in se redi od nje. Take Jugoslavije, to povemo odkrito, ne maramo. Mi hočemo Jugoslavijo dela in poštenja, Jugoslavijo, ki v njej vsi po svojih zmognostih delajo in pošteno živijo. Jugoslavija trotov, ki živijo na račun ubogega naroda in izsesavajo

njegovo kri, take Jugoslavije ne maramo!

Danes so se liberalci z vso jezo obrnili proti narodnim organizacijam delavstva, ki so za naš razvoj neizmerne važnosti. Napadajo jih z vso vehemenco zgolj iz tega razloga, ker so omenjene organizacije nastavile sulico tudi proti liberalnim kapitalistom. Dokler so puščale te organizacije liberalce na miru, je bilo vse prav in prav bi bilo tudi zanprej, ako bi narodne delavske organizacije napadale samo drugorodne kapitaliste in druge delavske zveze, liberalnim kapitalistom pa prizanašale. Danes narodne stanovske organizacije naenkrat niso več potrebne, ker se radikalno borijo tudi proti našim domačim trotom. Zato bi jim bilo ljubše, da bi šli nar. socialisti med komuniste, da bi nam lažje pritisnili pečat izdajstva. Tega veselja gospodi ne bomo napravili. Sporedno bomo bili boj proti narod-

nemu in gospodarskemu suženstvu. Vrgli bomo kapitalizem, ter osvobodili Jugoslavijo težkega jarma, ki pod njim zdihuje in ki je glavni vzrok nevarnosti, ki preti Jugoslaviji. Lopovi, ki so se dve leti kreguli za kvorum, ki so v tem času ljudstvo malodane slekli do nazega in pri tem obogateli, nimajo pravice očitati drugim, da škodujejo državi. Najmanj pa našim na narodni podlagi organiziranim delavcem in nastavljenjem, ki so v najtežjih časih svoje materijelne koristi podrejali skupnim narodnim koristim, večkrat ubranili Jugoslavijo težkih udarcev. Za Jugoslavijo, ki je bila naša srčna želja že v času, ko so liberalci, še nosili srebrne rogove, se bo-

mo vedno postavili v boj, ne s frazami, kakor naši liberalci, temveč dejansko. Kapitalistične vampirije pa bomo neizprosno šibali, ter dokazovali ljudstvu, da so v resnici oni največji sovražniki Jugoslavije, za katero se potegujejo ne iz ljubezni, temveč radi mastnih dohodkov, pokažejo ji pa hrbet pri prvi priliki, če se ljudstvo ne da več odirati. Dokazati ljudstvu da delo za lastni žep, torej izrabljenje in goljufanje naroda ni istovestno z delom v korist naroda in države, to je naša naloga in dolžnost! Pošteni in misleči ljudje bodo 28. novembra obračunali z nepoštenimi voditelji, zastopniki kapitalizma in pravilno razsodili, kdo so demagogi in kdo poštenjaki.

Somišljeniki! 28. novembra vsi na volišče! Agitirajte za NSS

Umazane kupčije „kristalno-čistih“ demokratov!

Včerajšnja „Jugoslavija“ piše: „Domovina“ glasilo JDS, se zaletava v g. Peska radi združniških podjetij, pri katerih je z združnimi deleži udeležen. Meša vse v en pisnik: mast, filžol, nežigosane bankovce, banko, ki je ni, itd. Da bo bolje pisala, naj se obrne na svojega sodravnika dr. Vladimira Knafliča, ki o teh kupčijah in o svoji udeležbi pri njih več ve, kot pa gopod Pesek. G. dr. Vladimir Knaflič še menda ni pozabil, da sta on in neki njegov prijatelj (tudi doktor) zvalila gosp. Peska v „mastno kupčijo“, pri kateri pa je g. Pesek v svoji poštenosti temeljito nasedel ter sta se doktor Knaflič in njegov prijatelj morala zavezati, da plačata g. Pesku vsak polovico izgube, ki znaša 128 tisoč kron, da bi ne prišle umazanosti g. dr. Knafliča in njegovega prijatelja pred sodišče. Hočete še več?

Politične vesti.

Antikristi.

Iz več krajev na deželi nam poročajo, da so jeli fajmoštri s polno paro agitirati za klerikalno stranko. Posebno pridni so na prižnicah, kjer zanemarjajo gospodovo besedo. Ponekod se pridigarjem verni kristjani oglašajo v cerkvi, kakor na shodih. Kristus bi klerikalne fajmoštre, ki s svojim početjem toliko škodujejo krščanstvu, z bičem izgnal iz cerkve! Sicer tudi izven cerkve ni krščansko agitirati za stranko, kakršna je klerikalna toda, kot prostim državljanom jim tega izven cerkve ne moremo zabraniti. Kristus je nastop klerikalnih antikristov predvideval: „Prišli bodo med vas kakor volkovi v ovčji obleki“.

Dr. Gosar kandidat SLS pred sodiščem.

Na razkrikanju protijugoslovanskega in protidržavnega delovanja dr. Gosarja, ki je povzročil naši mladi državi veliko moralno in materijelno škodo, odgovarja ta dični kandidat z napadom na Milana Pluta, urednika „Jutra“. Nimamo ničesar proti temu, da se razkrinkajo tudi umazanosti v JDSarskih vrstah, smatramo pa za žalosten znak moralne propadlosti, da skuša dr. Gosar očitane ničvrednosti in veleizdajstva odriniti s tem, da kaže na urednika „Jutra“ in vpije: tudi ti si nečist. Je pač težko prati zamorca.

Begunci, zapomnite si!

JDS je z intrigami onemogočila kandidaturi dra. Rybara in dra. Gregorina. Iz izjave, ki sta jo dr. Rybar in dr. Gregorin podala naši javnosti, je razvidno, da je edino JDS kriva da sta prvoboritelja tržaških Slovencev odstopila od svojih kandidatov. Begunci si bomo zapomnili, da je JDS zgolj iz strankarskih koristi onemogočila kandidaturi naših odličnih voditeljev. Po krivdi JDS primorski begunci ne bomo imeli v konstituenti nobenega zastopnika, ki bi opozarjal na našo neodrešeno domovino. Sedaj je postavila JDS dr. Brezigarja

žalostne preteklosti, ki ga begunci niti ne poznamo in mu ne moremo zaupati. 28. novembra bomo begunci obsodili protinarodno strankarstvo in volili NSS.

Zastopnikov bo zmanjkalo

dr. Brezigarju, ako jih bo hotel poslati v uredništva vseh listov, ki bodo objavila dejstvo, da je bil radi uradne poverbe zaprt. Sicer je pa to slab trik in JDSarjem se na ta način ne bo posrečilo do volitev obdržati javnosti v nejasnosti.

Poljska grofica za razdelitev cerkvenih posestev.

Grofica Mycicka je objavila v varšavskem listu „Tribuna“ odprto pismo nadškofu Teodoreviču. Cudi se, kako se zamore nadškof zoperstavljanje in pretiti z versko vojsko v slučajju, ako bi se cerkveno premoženje brez papeževga dovoljenja razdelilo. Kristus pač ni imel nobenega premoženja — piše grofica Mycicka. Ona zavzema stališče, da predlog za razdelitev cerkvenih posestev, povzroči združenje, skupnost ljudstva in da bazira na krščanski moralni. In kdo ve, ako bi ne bilo umestno tudi pri kapitalistih in veleposestnikih nekako slično postopati. Za Kristusom hoditi je čast vsakega! Zakaj se pa ni nadškof v deželni zbornici oglašil in ščitil ljudstvo, ko je pater Lutoslavski predlagal, naj se postavijo proti stradanju delavstvu strojnice in je tako z nogami teptal Kristusov nauk, ki pravi: „Lačne nasititi!“ Ali ni to vnebovpijoči greh, da veleposestniki svoje posle po zimi na cesto mečejo, ker so (posli) organizirani? Zakaj se veleposestniki protivijo osemurnemu delavniku? Samo zato, da bi delavec v tovarnah in rudokopih delal, gospod pa se na njegove žulje razveseljeval in zabaval? Ali ne uvidi nadškof, kakšna krivica se s tem na Poljskem godi? Ali ne uvidi, da so se zopet vrnili srednjeveški časi? In nadškofu — se ne zdi vredno, odgovoriti na te očitke niti z eno samo besedo.

Trumbičeva demisija sprejeta. Vesnič njegov naslednik.

Beograd, 23. nov. Danes od 10. do 12. ure dopoldne se je vršila seja ministrskega sveta, ki se je bavila z ostavko zunanega ministra dr. Trumbića. Ministrski svet je sprejel demisijo. Posle zunanega ministra je še danes prevzel ministrski predsednik dr. Vesnič. Dr. Trumbić odpotuje iz Beograda najbrže še jutri, ter odpotuje v Dalmacijo.

Trumbić o ugodnosti rapalske pogodbe.

Zagreb, 23. nov. Dr. Trumbić je imel razgovor z dopinikom „Jutrajnega lita“, ki ga je vprašal o vzrokih njegove demisije. Dr. Trumbić je izjavil, da je s podpisom in ratifikacijo pogodbe z Italijo njegova naloga končana, ker je že meseca decembra 1918, ko so mu ponudili, da postane zunanji minister, izjavil, da odstopi, ko bodo rešena teritorjalna vprašanja. Na vprašanje dopisnika, kdaj se bo izvršila pogodba, je dr. Trumbić izjavil, da je to stvar sporazuma med

našo in italijansko vlado, vendar pa meni, da se bo to izvršilo v najkrajšem času.

Na vprašanja, kakšna je razlika med ropalsko pogodbo in pogodbo, ki bi se imela skleniti v Pallanzi, je dr. Trumbić odgovoril: Takrat je bil položaj ta, da bi Reka dobila pravico zbrati si svoje zastopnike v inozemstvu. Sedanja rešitev je za nas boljša ker postane Reka svobodna država. Kar se Zadra tiče, bi po načrtu v Pallanzi dobil Zader 20 vasi v okolici in otok Uljan pred mestom. Sedaj dobi samo 4 vasi, otok pa pripade nam. To znači, da je morje naše in da ni treba ladjam voziti po italijanskem morju.

Italijani spraznjijo naše ozemlje v decembru.

Zagreb, 22. nov. »Jutrarnji list« poroča iz Beograda: Italijanska vlada je naši vladi zagotovila, da ji bo že prihodnji mesec mogoče začeti z izvršitvijo rapalske pogodbe. D'Annunzijevo delovanje bo z ozirom na to postalo brezpomembno. Italijanski vojaški oddelki bodo že tekom meseca decembra izpraznili jugoslovansko ozemlje in se umaknili na črto, ki jo določa Italijansko-jugoslovanski sporazum.

Izguba pri razdeljevanju žel. parka.
Beograd, 22. nov. Po diplomatskem porazu v Rapalu in po neuspehu pri razdelitvi donavskih monitorjev, od katerih smo dobili samo 4, se nam pripravljamo na nov poraz, na dnevi red prihaja sedaj vprašanje razdelitve železniškega parka. Po senžermenski pogodbi bi se imel železniški park razdeliti po gotovem ključu proporcionalno med nasledstvene države. Ker so pa antantni člani reparacijske komisije na Dunaju pokupili veliko število delnic različnih akcijskih podjetij, se čuje, da bo železniški park tako pristransko razdeljen, da dobi Jugoslavija samo 25 lokomotiv dočim jih bo Nemški Avstriji oddeljeno 150.

Rusko-poljska mirovna pogajanja razbita.

Pariz, 21. nov. Po poročilu iz Rige so se poljsko-ruska pogajanja prekinila. Joffe je v soboto poslal poljski delegaciji noto v kateri se navaja da se pogajanja prekinijo vsled tega, ker Poljska ni izvedla dodatne klavzule k zapisniku z dne 14. t. m., ki določa, da mora Poljska umakniti svoje čete do meje. Pogajanja se prekinijo za toliko časa dokler Poljska ne izvede omenjene klavzule.

Riga, 19. nov. V prvi seji predsednik v obeh mirovnih delegacij je Joffe mnogo govoril o vojaški stranki v Rusiji, ki vedno išče novih povodov, da bi prekinila pogajanja s Poljsko. Joffe je izjavil da ne more jamčiti za to, da kaka baterija rdeče armade ne bi hotela obnoviti streljanja. Poljska delegacija je izrazila svoje začudenje, da boljševisko poveljništvo nima toliko moči in je izjavila, da se poljska vedno zanaša na disciplino svojih topničarjev. — Joffe je nato omenil, da bodo sovjetske čete v svojem boju zoper Balakoviča in Petliuro polagoma prišle na poljsko ozemlje, poljska vlada pa te okolnosti ne sme smatrati kot kršitev premirja.

Vabimo vas

da se zanesljivo udeležite volilnega shoda NSS za Dvorski okraj, ki se vrši danes 24. t. m. ob 7. uri zvečer v salonu pri „Mraku“. Poročata tov. Deržič in Fakin. Odbor.

Dnevne vesti.

Točenje alkoholnih pijač na dan volitev prepovedano. V smislu člena 70. volilnega zakona je prepovedano točenje alkoholnih pijač v vseh javnih lokalih ob času volitev in sicer v soboto 27., v nedeljo 28. in v ponedeljek 29. t. m. Kdor krši to naredbo bo občutno kaznovan.

„Želim to, kar si želite vsi Slovenci!“ Ko se je regent mudil na Bledu in posetil tudi cerkvice na otoku, ga je njegovo spremstvo opozorilo na zvonček, čigar vrv sega sredi cerkve skozi linjo navzdol, in mu pojasnilo njegov pomen. Regent je nato rekel: „Želim to, kar si želite vsi Slovenci!“ in potegnil trikrat za vrv. Ker je bil poprej govor o zasedenih krajih, kakor tudi o tem, kako radi bi nam Italijani odtrgali še ta biser naše domovine, pač ni dvoma - katera regentova želja se je v onem trenutku strnila z željami vsega naroda. Bila je želja po svobodi za zaslužnjene brate na jugu!

Nove poštne znamke prihajajo iz Amerike. Ministrstvo za pošto in brzojav je naročilo v Ameriki nove poštne znamke v vrednosti 180 milijonov dinarjev. Prvi del teh znamk v vrednosti 60 milijonov dinarjev je že prišel v Beograd. Med temi znamkami se nahajajo tudi tri vrste invalidskih znamk, ki jih bo ministrstvo naknadno izročilo v promet v korist invalidom. Nove znamke pridejo v promet po novem letu.

Italijanski publicist Mario Nordio, ki je bil v balkanski vojni poročevalec italijanskih listov na srbski fronti, se je mudil te dni v Ljubljani. Bil je zelo razočaran, ko je uvidel, da v sedanjih razmerah ni misliti na kakšne prijateljske odnose med Jugoslavi in Italijani.

Tatvina v Akademskem domu. V času, ko je bil Akademski dom nastanjen v hotelu »Tivolij«, so nekatere sobarice odnesele velike množine raznih odevj. Sedaj se je ugotovilo, da je bilo ukradenih 80 odevj, 48 rjuh, 13 slamič in 90 vzglavnikov. Vse je bilo last vojaškega erarja, ki je dal na intervencijo deželne vlade te stvari domu na razpolago. Sobarice so ukradene stvari prodajale Bošnjakom, ki so prihajali kupovat starino v Ljubljano.

I. splošno društvo jugoslovanskih upokojencev v Ljubljani vabi svoje člane in vse upokojence na javen shod v četrtek dne 25. t. m. ob 3. uri popoldne v Mestni dom v svrhu posvetovanja. Upokojenci se bomo na tem shodu odločili, katere kandidate naj volimo, da bomo imeli zastopnike, ki bodo varovali naše prislužene pravice in skrbeli za podporo ubogim upokojencem. Tovariši, ne zamudite tako važne prilike! Pridite vsi! Udeležba je vaša sveta dolžnost in korist! Na ta shod so povabljeni tudi gospodje kandidati.

Društveno predsedstvo. **Upokojenci južne železnice** se upozarjajo, da se radi prolongacije svojih legitamacij obrnejo na gosp. postajenačelnika njim najbližje južno-železniške postaje, oziroma, če ne stanejo ob progi južne železnice, navedenost na obratno ravnateljstvo južne železnice, II. odelok v Ljubljani. Za rodbinske člane je priložiti vedno občinsko potrdilo, da živijo z upokojencem v skupnem gospodarstvu in da so od njega popolnoma trajno vzdrževani.

Za upokojence državnih železnic. Železniški upokojenci, oziroma upokojenke dobijo od 1. oktobra t. l. dalje nove, zvišane draginjske doklade. Da se jim morejo te doklade izplačati, morajo vsi železniški upokojenci, oziroma upokojenke poslati do 15. decembra t. l. ravnateljstvu državnih železnic v Zagrebu zase in za svoje družinske člane predpisane prijave. Upokojenci in upokojenke naj si obrazec teh prijav prepišejo pri najbližjem državno-železniškem uradu.

Izvrstna gostilna. Če želi biti kdo dobro postrežen, naj se napoti v gostilno Novi - Jork. Gospodična natakara bo gosta na njegovo prošnjo odgnala z „pejt se s . . . t“. I. J.

Jugoslovanska Matica je poslala višjemu šolskemu svetu za Slovenijo v Ljubljani vlogo, v kateri ga opozarja, da bi bil 1. december najprimernejša prilika, da se vzbudi v mladini zanimanje za strašno usodo zaslužjenih bratov. V to svrhu prosi Jugoslovanska Matica, naj višji šolski svet odredi, da se tega dne šolski mladini na primeren način razloži, v kakšnih razmerah žive neodrešeni Jugoslo-

vani. Obenem naj bi se mladini primerno razložil pomen 1. decembra, čemur bi sledile zbirke za Jugoslovansko Matico.

Nov gospodarski list. — V soboto je pričel v Mariboru izhajati nov list: „Splošni prometni vestnik“. List je strokovno glasilo za gospodarstvo, trgovino in obrt in bo izhajal dvakrat na mesec.

Državna posredovalnica za delo. Pri vseh podružnicah „Drž. posredovalnice za delo“ v Ljubljani, Mariboru, Ptujju in Murski Soboti je iskalo v preteklem tednu od 7. do 13. nov. 1920 dela 218 moških in 82 ženskih delavskih moči. Delodajalci so pa iskali 254 moških in 71 ženskih delavskih moči. Posredovanj se je izvršilo 149. V delo se sprejmejo: pohištvenci, mizarji, zidarji, tesarji, zidarski delavci, ščetarji, strojevodje, železostrojarji, urarji, livarji, kuharice, likarice, vajenci, vajenke itd.

Odda se devet mest jetniških paznikov pri okrožnem sodišču v Celju ali pri drugem zbornem sodišču. — Glej Uradni list števil. 132.

Vabimo vas

da se zanesljivo udeležite volilnega shoda NSS za Kolizejski okraj, ki se vrši danes 24. t. m. ob 7. uri zvečer v gostilni Auerjevi dediči (za Bežigradom). Poročata tov. Brandner in Podbevšek. Odbor.

Volilno gibanje.

Shod NSS v Kranju. V nedeljo, 21. t. m. se je vršil v Kranju v prostori gostilne Majer prav dobro obiskan shod naše stranke. Navzočih je bilo tudi nekoliko pristašev JDS in komunistične stranke. Shod je bil vodil predsednik krajevne organizacije tov. Strnad in podal besedo poročevalcu iz Ljubljane tov. kandidatu - nositelju Juvanu, ki je tekom enournega govora temeljito poročal o pogubonosni politiki dosedanjih političnih strank in v jasnih besedah očrtal program naše stranke. Govor tov. Juvana je uničujoče vplival na navzoče nasprotnike. K besedi se je priglasi tudi zastopnik JDS dr. Saboty, ki je pogreval znane čenče o cepljenju naprednih glašov. Zanimiva je bila njegova trditev, da se imamo le JDS zahvaliti za ustanovitev Jugoslavije. K besedi se je priglasi tudi znani komunistični pretepač in kandidat Grašič, ki je napravil s svojim „govorom“ precej zabave. Obema je odgovarjal tov. Juvan. Tudi v Kranju se jasni in narodno - socialistična misel se razvija vsepovsod.

Shod na NSS na Jesenicah se je vršil v nedeljo dopoldne. Govoril je delavski kandidat Ravnik. Shod je dobro uspel.

Shod v Ribnem. V nedeljo popoldne se je vršil v Ribnem shod NSS, na katerem sta govorila tovariša Valant in Brandtner. Volilci so se razšli trdno odločeni 28. septembra glasovati za našo stranko.

Zagorje. Dne 21. nov. 1920 se je vršil shod NSS, na katerem je poročal tov. Vojska o načelih stranke in volitvah v konstituanto. Povdarjal je, potrebo solidarnosti v vseh delavskih vprašanjih in opozarjal na našega edinega in najhujšega sovražnika, kapitalizem, kateremu v prvi vrsti velja naš boj. Shod je bil v kljub slabemu vremenu zelo dobro obiskan.

Hrastnik. Dne 21. nov. se je tukaj vršil shod NSS, na katerem je poročal tov. Vojska. V izčrpnem govoru je razložil namen NSS in pot, po katerem hoče hoditi stranka, da doseže cilj: streti moč kapitalizma. Shod je bil zelo dobro obiskan in sega je udeležilo tudi preko 100 komunistov in nekaj socialnih demokratov, ki pa so izvajanjem tov. Vojska, posebno v točkah, kjer je povdarjal solidarni nastop delavstva v boju proti kapitalizmu, pritrjevali. Shod niso motili in se tudi ni nikdo na poziv oglašil k besedi, kar je dokaz, da se programu naše stranke stvarno ne more ugovarjati. Po shodu se je takoj konstituiral pripravljalni odbor krajevne organizacije NSS.

Kranjska gora. V nedeljo 21. t. m. se je vršil v hotelu Razor dobro obiskan shod NSS. Shod ja otvoril tov. Bokal, nakar je podal besedo tov. Florjančič-u, ki je razložil program NSS, naglašal posebno pomen organizacije in izobrazbe delavskih mas. Shod se je vršil popolnoma mirno. Oglašilo se je k besedi samo nekaj komunistov, kateri so trobili o potrebi soljvetov in republike, stvarnega pa ni mogel nihče poročati. Številni obisk je pokazal, da se tudi tu širi narodno socialistična misel.

Vabimo vas

da se zanesljivo udeležite volilnega shoda NSS v Spodnji Šiški, ki se vrši danes 24. t. m. ob 7. uri zvečer v gostilni pri „Zvezdi“ (Štirn). Odbor.

Dopisi.

Celje. »Nova doba«, urednik 40-letni študent Špindler, je začel pred tednom osebni boj proti R. Dobovišku, kandidatu NSS. — V št. 140 toži »Nova doba« o nepoštenem boju! Uspeh! Pristopil sem v NSS. Zakaj? Očita krokanje! Lojzek! Kaj pa krokanje po, no . . . doma pa nevesta z otrokom! Dobovišek, slab gospodar, pravi »Doba«. Če bi pa kdo pribil, da je g. Špindler »obogatel« z verižništvom svoje žene, bi bilo to neloyalno, kaj? Itd. itd. Mi nismo osebni, zato molčimo, Špindlerju in sodrugom na ljubo molčimo! Dovolj, Lojzek, ali hočete več? — Vedež.

Iz Kočevja. Ko je bil na našem premogokovniku odslovljen ravnatelj Stöckl in nadomeščen z inženirjem Biskubskyem, smo vsi z veseljem pričakovali, da se bo vendar enkrat jenjalo protežirati Nemce. Motili smo se. Nemce se sedaj pri nas ravno tako protežira, če ne še bolj, kot poprej. Večina paznikov je Nemcev, ki znajo delo tako voditi, da dobi najslabše delo Slovenec. Če gre tak zapostavljen Slovenec g. nadzornika kaj prosit, naleti vedno na hud odpor. Pa menda ja ne igra tukaj vlogo njegova nevesta, hči blagajnika, ki je še vedno pri nas, kljub temu, da je zagrižen Nemec. Čuje se, da nam mislijo tudi našega konsumnega poslovođjo, ki je zaveden Slovencec in priljubljen med delavstvom, nadomestiti z Nemcem. Samo poskusite. Več rudarjev.

Izdaja konzorcij »Nove Pravde«.

Odgovorni urednik: H. Sever.

Tiska Zvezna tiskarna v Ljubljani.

Vestna izdava brez konkurence	Izkoristite priliko!	Garantirano solidno delo
	Elegantni in trpežni čevlji	
	Ročno delo iz lastne delavnice	
	Dragotin Roglič, Maribor	
	Tel. 157 Krekova ulica št. 3 Tel. 157	
	CENE:	
	Čevlji iz boks-usnja . . . K 550— do 630—	
	Čevlji iz cheureaux-usnja K 580—	
	Čevlji iz teletne in pitting-usnja . . . K 470— do 530—	
	Pri večjem naročilu popust po dogovoru.	

Somišljeniki!

Razširjajte

„Novo Pravdo“